

بسمه تعالی

دستورالعمل و روش تحقیق و پژوهش

تعریف تحقیق:

تحقیق عبارت است از تغییر کنترل شده یک موقعیت غیر ثابت یا نامعین به موقعیتی که از لحاظ ویژگیها و روابط کاملاً معین و ثابت است و در وضعی قرار دارد که عناصر موقعیت اصلی یا اولی به صورت یک کل متحد تغییر یافته‌اند (جان دیویی)

از دیدگاه کولینجر تحقیق عبارت است از بررسی و مطالعه منظم، کنترل شده و آزمایشی قضیه‌های فرض درباره روابط احتمالی بین پدیده‌های طبیعی با دیدی انتقادی. معمولاً یک تحقیق علمی دارای فصلهایی به روش زیر می‌باشد.

۱- صفحه عنوان

۲- چکیده

۳- پیشگفتار

۴- فهرست مطالب

۵- فصل اول: مقدمه یا معرفی

۶- فصل دوم: ادبیات تحقیق و مبانی نظری

۷- فصل سوم: روش شناسی یا Methodology

۸- فصل چهارم: تجزیه و تحلیل اطلاعات و داده‌های بدست آمده

۹- فصل پنجم: نتیجه‌گیری و پیشنهادات

۱۰- فهرست منابع

۱۱- پیوست

(۱) صفحه عنوان

صفحه عنوان شامل نام دانشگاه، نام دانشکده، موضوع تحقیق، نام استاد راهنما و نام

کامل محقق یا محققان و رشته تحصیلی محقق می‌باشد.

(۲) چکیده تحقیق:

چکیده تحقیق، خلاصه جامعی است از کل تحقیق مشتمل بر موضوع چارچوب نظری،

روش تحقیق و یافته‌های تحقیق و به خوانندگان امکان بررسی سریع محتوی و مضمون

تحقیق را می‌دهد. یک چکیده خوب باید منعکس کننده حقیقی مفهوم و منظوری باشد

که تحقیق برای آن انجام شده است. ضمن آنکه بایستی به رئوس مطالب نیز اشاره نماید.

چکیده در واقع وسیله‌ای است برای ارزیابی تحقیق، در نوشتن یک چکیده از صیغه ما

مجهور و از افعال ماضی استفاده می‌شود.

پیشگفتار:

صفحه پیش‌گفتار صفحه لازم و ضروری است. در بعضی از موارد محقق در خاتمه

پیشگفتار از فرد یا افراد یا موسساتی که او را در انجام تحقیق کمک و راهنمایی کرده‌اند

و تشکر و قدردانی می‌کند.

فهرست مطالب:

یکی از اهداف ارایه فهرست مطالب را می‌توان دادن دید اجمالی از تمام مطالب مندرج در رساله به خواننده دانست بدین معنی که خواننده با این دید قادر خواهد بود با سرعت، دقت و سهولت، بخش مورد نظر خود را در تحقیق پیدا نماید.

فاصله ابتدای کلمات عنوان فصلها و عنوان اصلی در هر فصل از حاشیه کنار هر صفحه و فواصل یکسان و کمی جلوتر نسبت به داخل صفحه نوشته می‌شوند و تمام عنوانهای فرعی نیز در هر فصل، کمی جلوتر از عنوانهای اصلی و نسبت به داخل صفحه و به یک فاصله از حاشیه راست کاغذ منظور می‌شود.

فصل اول: مقدمه

کلیات تحقیق شامل بیان مسئله، اهمیت و ضرورت تحقیق، اهداف تحقیق، فرضیه‌ها یا سوالات تحقیق، روش تحقیق (تحلیل آماری، تجربی، میدانی (یعنی بررسی case خاص))، محدودیتها و تنگناهای تحقق شامل (محدودیت منابع و هزینه‌ها و ...) و تعریف واژگان کلیدی می‌باشد.

فصل دوم: ادبیات تحقیق و مبانی نظری

در این فصل مروری جامع بر سوابق پژوهش، دیدگاهها و چارچوب فرضیه‌های موجود، شامل مبانی نظری و تجربی و نیز تحقیقات نسبی انجام شده صورت می‌پذیرد و از آن برای پژوهش محقق نتیجه‌گیری به عمل می‌آید.

فصل سوم: روش شناسی یا Methodology

شامل چگونگی جمع‌آوری اطلاعات مورد نیاز برای پاسخ دادن به سوالهای پژوهش یا تاثیر فرضیه‌های پژوهشی که در آن معمولاً ابزارها، طرح پژوهش و روش تحلیل داده‌ها، تعیین جامعه آماری، زمان و مکان تحقیق فرایند تحقیق و نوع تحقیق (توصیفی، کاربردی، اکتشافی) معرفی می‌شود.

فصل چهارم: تجزیه و تحلیل داده‌ها

در این فصل داده‌های حاصل از پژوهش تحلیل می‌شود و در صورت لزوم به صورت جداول، نمودارها و نوشته‌های گشته، علاوه بر این آزمونهای مختلف آماری و نتایج از تجزیه و تحلیل آماری نیز مطرح می‌شود.

فصل پنجم: بحث و نتیجه‌گیری

ابتدا خلاصه‌ای از یافته‌های پژوهش ارائه می‌شود و سپس یافته‌ها مورد بحث و بررسی قرار می‌گیرند و دلایل رد یا تائید فرضیه‌ها ارائه می‌شوند. نتایج کلی پژوهش با بدنه تحقیقات موجود ارتباط داده می‌شود و محدودیتها، پیشنهادها و کاربردهای پژوهش مطرح می‌گردد.

کتابنامه (منابع):

در این بخش فهرست اسناد مربوط به منابعی که در متن به آنها اشاره و استفاده شده قید می‌گردد و هیچ موردی نباید در فهرست منابع بیاید که در متن پژوهش به آن اشاره و یا استفاده نشده باشد.

پیوست:

پیوست در واقع نسخه‌ای است از ابزارها، پرسشنامه‌ها، جداول، نمودارها، طرح وسایل آزمایشگاهی و نامه‌ها و موادی از این قبیل می‌باشد که در انتهای تحقیق ضمیمه می‌گردد.

تهیه و تنظیم: محسن حمیدی - دانشجوی ترم هشتم کارشناسی مهندسی صنایع
(تولید صنعتی)

Email: Mohsenhomidi- IE@YAHOO.com